

Paskaidrojuma raksts

Madonas novada pašvaldības 2022.gada budžetam

Madonas novada pašvaldības budžets izstrādāts saskaņā ar spēkā esošo likumdošanu par budžetu un finanšu vadību, likumu “Par pašvaldību budžetiem”, likumu “Par pašvaldībām”, MK noteikumiem, kas izdoti saskaņā ar šiem likumiem.

Saskaņā ar likumu “Par pašvaldību budžetiem” pašvaldības budžets sastāv no pamatbudžeta un ziedojumiem.

Pamatbudžets

Novada pamatbudžets 2022. gadam ieņēmumos ir apstiprināts EUR 39 614 078, bet izdevumos – EUR 42 879 771. Salīdzinot ar 2021. gada sākumu, plānotie ieņēmumi pieauguši par EUR 4 906 889, bet izdevumi pieauguši par EUR 4 821 323. Naudas līdzekļu un noguldījumu atlikums gada sākumā EUR 6 179 451. Atlikuma samazinājums salīdzinot ar 2021. gada sākumu – EUR 3 263 065.

Kā jau iepriekš redzams, šis gads iezīmējas ar budžeta ieņēmumu pieaugumu, salīdzinot ar 2021. gada sākumu. Iemesls tam – plānotais valsts transfertu pieaugums noteiktiem mērķiem un ES finansētu projektu īstenošanai. Izdevumos ir ieplānoti vairāku investīciju projekti, kas turpinās no iepriekšējiem gadiem un daļēji tiek finansēti no budžeta atlikuma uz gada sākumu.

Budžeta veidošanas principi ir saglabājušies nemainīgi – no budžeta tiek finansēta iestāde, aktivitāte, projekts. Katrai iestādei, atbilstoši apstiprinātajam amatu vienību sarakstam, aprēķināts darba algas fonds, paredzēti līdzekļi izdevumu segšanai par apkuri, elektrību, ūdeni un kanalizāciju, skolēnu pārvadājumiem, degvielas iegādei, produktu iegādei skolēnu un PII audzēkņu ēdināšanai, 1.-4.klašu skolēnu ēdināšanai, atkritumu izvešanai un utilizēšanai.

Papildus valsts finansējumam, pašvaldība ir ieplānojusi trūkstošo finansējumu pedagogu atalgojumiem gan mūzikas, mākslas skolu, Bērnu un jaunatnes sporta skolas, Bērnu un jauniešu centra pedagogu atalgojumiem, gan vispārīzglītojošo skolu pedagogiem kopā gadam EUR 2 540 619.

Visiem skolēniem no 1. līdz 12.klasei paredzētas brīvpusdienas (0.81 EUR dienā 5.-12. klašu skolēniem no pašvaldības budžeta produktu iegādei, pirmajiem pieciem mēnešiem EUR 126 511, 1.-4.klašu skolēnu ēdināšanai pusi finansējuma piešķir valsts EUR 72 727 un pusi pašvaldība EUR 72 727).

Plānots finansējums no pašvaldības budžeta pašvaldības pirmsskolas izglītības iestāžu audzēkņu ēdināšanai produktu iegādei EUR 1,32 par vienu apmeklējuma dienu vai EUR 1,57 par vienu diennakti. Pirmajiem 8 mēnešiem PII audzēkņu ēdināšanai paredzēti EUR 229 137.

Skolu un pirmsskolas izglītības iestāžu audzēkņu ēdināšanai budžetā ir noteikta arī rezerve EUR 229 537 apmērā, kas plānota ēdināšanas izdevumiem sākot no septembra (gada pēdējiem 4 mēnešiem).

Līdzīgi kā citus gadus pašvaldība ieplāno skolēnu braucienu apmaksāšanu uz izglītības iestādēm. Šogad tie ir EUR 233 259.

Saistībā ar COVID-19 šogad pašvaldība paredz līdzekļus EUR 108 694 apmērā izdevumu segšanai, kas radušies saistībā ar valstī izveidojušos situāciju COVID-19 dēļ.

Ieņēmumi

Pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumus veido **nodokļu ieņēmumi** - iedzīvotāju ienākuma nodoklis, nekustamā īpašuma nodoklis, azartspēļu nodoklis; **nenodokļu ieņēmumi** – valsts un pašvaldību nodevas, ieņēmumi no depozītiem un kontu atlikumiem un citi nenodokļu ieņēmumi; **transfertu ieņēmumi** (maksājumi) no valsts un pašvaldību budžetiem un **budžeta iestāžu ieņēmumi**.

Nodokļu ieņēmumi

Ieņēmumi no nodokļiem kopumā plānoti EUR 17 183 451 jeb 43,38% no ieņēmumu kopapjoma.

Ieņēmumi no iedzīvotāju ienākuma nodokļa plānoti EUR 15 548 852. Salīdzinot ar pagājušā gada sākumu, tas ir palielinājies par EUR 1 663 984. Plānotais iedzīvotāju ienākuma nodoklis 2022. gadā ir 39,25% no ieņēmumu kopapjoma.

Ieņēmumi no nekustamā īpašuma nodokļa plānoti EUR 1 629 599 jeb par EUR 13 688 mazāk kā 2021.gada sākotnējais plāns.

Ieņēmumi no azartspēļu nodokļa 2022. gadā plānoti EUR 5 000 apmērā jeb par EUR 31 000 mazāk nekā 2021. gada sākumā. Tas saistīts ar valsts ieviestajiem drošības pasākumiem COVID-19 infekcijas samazināšanai.

Nenodokļu ieņēmumi

2022. gada Madonas novada budžetā nenodokļu ieņēmumus plānots iekasēt EUR 59 127 apmērā, tajā skaitā, valsts un pašvaldību nodevas EUR 33 511 apmērā, procentu ieņēmumi par kontu atlikumiem EUR 1 536 apmērā, pārējos nenodokļu ieņēmumus EUR 6 764 apmērā, ieņēmumi no īpašuma pārdošanas EUR 17 316..

Budžeta iestāžu ieņēmumi

Budžeta iestāžu ieņēmumi ir ieņēmumi no sniegtajiem maksas pakalpojumiem, telpu nomas, maksas par komunālajiem pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi. Tie plānoti EUR 1 921 879 apmērā jeb 4,85% no ieņēmumu kopapjoma.

Transfertu ieņēmumi

Pašvaldības ieņēmumu struktūrā liels īpatsvars ir no valsts budžeta un citu pašvaldību budžetiem saņemtajiem maksājumiem (*transfertu ieņēmumiem*), tie plānoti EUR 20 449 621 jeb 51,62% no ieņēmumu kopapjoma.

Lai radītu pašvaldībām līdzīgas iespējas ar likumu noteikto funkciju izpildei, ņemot vērā pašvaldību sociālekonomiskās atšķirības, notiek pašvaldību finanšu izlīdzināšana. Pašvaldību finanšu izlīdzināšanas sistēma paredz pašvaldību finanšu atšķirību daļēju izlīdzināšanu, lai veicinātu pašvaldību iniciatīvu un patstāvību savu finanšu resursu veidošanā un nodrošinātu pašvaldību finansiālās darbības aizsardzību. Pašvaldību finanšu izlīdzināšanu veic ar pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda (PFIF) starpniecību. Madonas novada pašvaldība 2022. gadā saņems dotāciju no PFIF EUR 7 341 179.

Ieņēmumi no valsts budžeta mērķdotācijām izglītībā plānoti:

- Dzelzavas internātpamatskolai EUR 532 904 pedagoģisko darbinieku darba samaksai un sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām, kā arī internātpamatskolas uzturēšanas izmaksām;
- Pamatizglītības, vispārējās vidējās izglītības daļējai pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām EUR 3 253 860;
- Interesu izglītības programmu daļējai pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām EUR 171 919;
- Bērnu no 5 gadu vecuma izglītošanā EUR 567 645 apmērā pirmskolas izglītības pedagoģisko darbinieku darba samaksai un sociālajām iemaksām.

Mērķdotācijas pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām, saskaņā ar likuma "Par valsts budžetu" pielikumiem iekļātas laika periodam no 2022.gada 1.janvāra līdz 2022.gada 31.augustam.

Plānots, ka pašvaldība 2022.gadā saņems mērķdotāciju asistentu pakalpojumiem EUR 360 000, mērķdotāciju literatūras/mācību līdzekļu iegādei EUR 61 087.

Saskaņā ar pašvaldības noslēgtajiem līgumiem ar Latvijas Nacionālo kultūras centru par profesionālās ievirzes mūzikas/mākslas/dejas izglītības programmu finansēšanu, ministrija 2022.gadam piešķir valsts budžeta pieejamo finansējumu EUR 476 279 pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām mākslas un mūzikas programmai .

Saskaņā ar pašvaldības noslēgto līgumu ar Izglītības un zinātnes ministriju, ministrija piešķir pašvaldībai no valsts budžeta līdzekļus par kopējo summu EUR 270 717, lai nodrošinātu profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu īstenošanu 2022.gadā.

Ieņēmumi pašvaldības budžetā no citām pašvaldībām izglītības funkciju nodrošināšanai plānoti EUR 388 500.

Pašvaldība ir noslēgusi līgumu ar Nodarbinātības valsts aģentūru par aktīvā nodarbinātības pasākuma "Algoti pagaidu sabiedriskie darbi" īstenošanu, kam tiks saņemts finansējums EUR 190 800.

1.-4.klases skolēnu ēdināšanai pirmajiem 5 mēnešiem plānots saņemt no valsts budžeta EUR 72 727.

Pašvaldība 2022. gadā saņems valsts mērķdotāciju pašvaldību autoceļu (ielu) uzturēšanai EUR 1 424 755.

2022.gadā pašvaldība plāno saņemt EUR 4 289 949 lielu valsts mērķdotāciju dažādu ES finansētu projektu īstenošanai, tajā skaitā:

Projekta nosaukums	EUR
Proj. Industriālās zonas, biznesa attīstības centra un uzņēmējdarbības infrastruktūras izveide Madonas novadā	904819
Proj. A.Eglīša Ļaudonas vidusskolas ēkas energoefektivitātes pasākumu paaugstināšana	73510
Proj. pakalpojumu infrastruktūras attīstība deinstitucionalizācijas plāna īstenošana Madonas novadā	760002
Proj. Rūpniecības ielas Madonā atjaunošana un būvuzraudzība	429389

Proj. "Vispārējās mācību vides uzlabošana Madonas novada"	2067362
Proj. Strūves ģeodēziskā loka punkta "Sestukalns" publiskās infrastruktūras izbūve un virtuālā skatu torņa izveide	45000
Proj. Zaļā tūrisma ceļu attīstība Latvijas un Krievijas pierobežas reģionā, izveidojot vienotu ilgtspējīgu attīstību mazām pilsētām un lauku teritorijām	9867
	4 289 949

Pamatbudžeta ieņēmumu izmaiņas, salīdzinot ar 2021.gada sākumu:

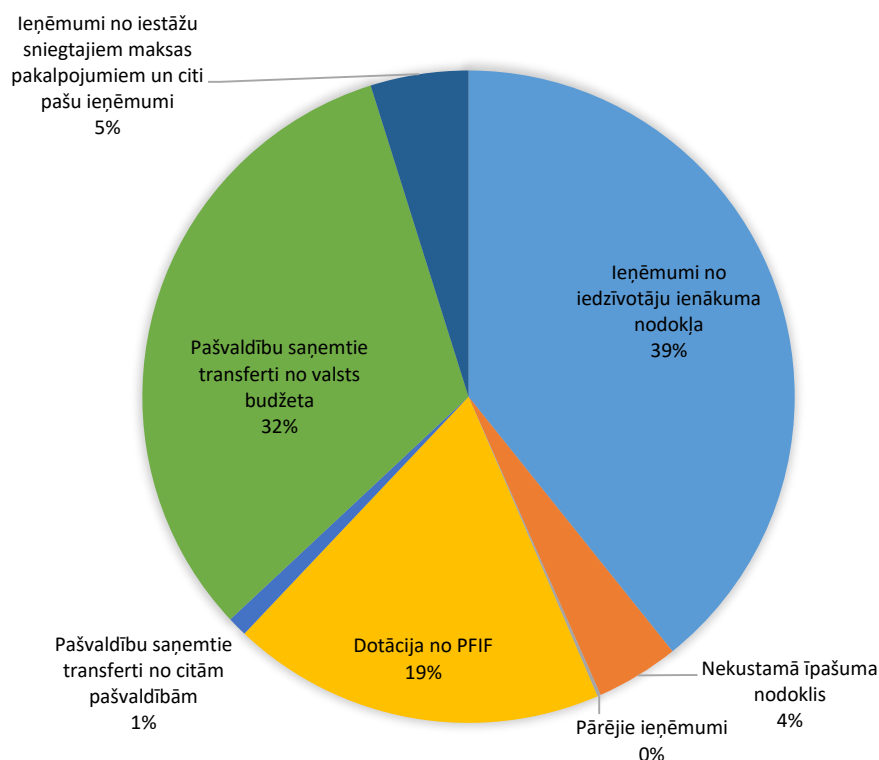
palielinājušies prognozētie ieņēmumi no

- iedzīvotāju ienākuma nodokļa par EUR 1 663 984;
- ieņēmumiem no maksas pakalpojumiem par EUR 96 690;
- mērķdotācijām no valsts budžeta EUR 5 198 480 ;

samazinājušies plānotie ieņēmumi no

- nekustamā īpašuma nodokļa par EUR 13 688;
- dotācija no pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda par EUR 1 055 879;
- azartspēļu nodokļa par EUR 31 000;
- transfertiem no citām pašvaldībām EUR 901 400;
- nenodokļu ieņēmumiem par EUR 39 103;

PAMATBUDŽETA IEŅĒMUMI, %

Izdevumi

Izpildvaras funkciju nodrošināšanai plānots finansējums EUR 3 751 662 apmērā, tajā skaitā pašvaldības iepriekšējos gados saņemto un kārtējā gadā plānoto aizņēmumu procentu nomaksa EUR 44 559, kredītu apkalpošanas maksu samaksai EUR 49 703. Aizņēmumi nepieciešami ES struktūrfondu projektu realizācijai.

Sabiedriskai kārtībai un drošībai paredzēts finansējums EUR 16 600 apmērā.

Ekonomiskai darbībai paredzēts finansējums EUR 570 769 apmērā. Šajos izdevumos ietilpst finansējums vispārējiem nodarbinātības pasākumiem, lauksaimniecībai, tūrismam. Lai atbalstītu nodarbinātības līmeņa paaugstināšanos un nodrošinātu bezdarbnieku iesaisti algotajos pagaidu sabiedriskajos darbos, noslēgts līgums ar Nodarbinātības Valsts aģentūru par algotu pagaidu sabiedrisko darbu vietu izveidi un finansējuma piesaisti.

Pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošanai paredzēts finansējums EUR 7 922 102 apmērā. Šo izdevumu īpatsvars pašvaldības budžetā ir 18,47%. Šajos izdevumos ietilpst finansējums mājokļu attīstībai, teritoriju attīstībai un apsaimniekošanai, ūdensapgādei, ceļu uzturēšanai, investīciju projektu īstenošanai.

Veselībai paredzēti EUR 292 327. Galvenokārt līdzekļi paredzēti ambulatoro ārstniecības iestāžu darbībai.

Atpūtai un kultūrai paredzēti EUR 3 320 864. Šo izdevumu īpatsvars pašvaldības budžetā ir 7,74%. Līdzekļi paredzēti kultūras un sporta pasākumu organizēšanai, bibliotēku, muzeju, kultūras namu darbības nodrošināšanai.

Izglītībai paredzēti EUR 19 373 335. Šo izdevumu īpatsvars pašvaldības budžetā ir 45,18%. Līdzekļi paredzēti pirmsskolas izglītības iestāžu, vispārējās izglītības iestāžu, mūzikas

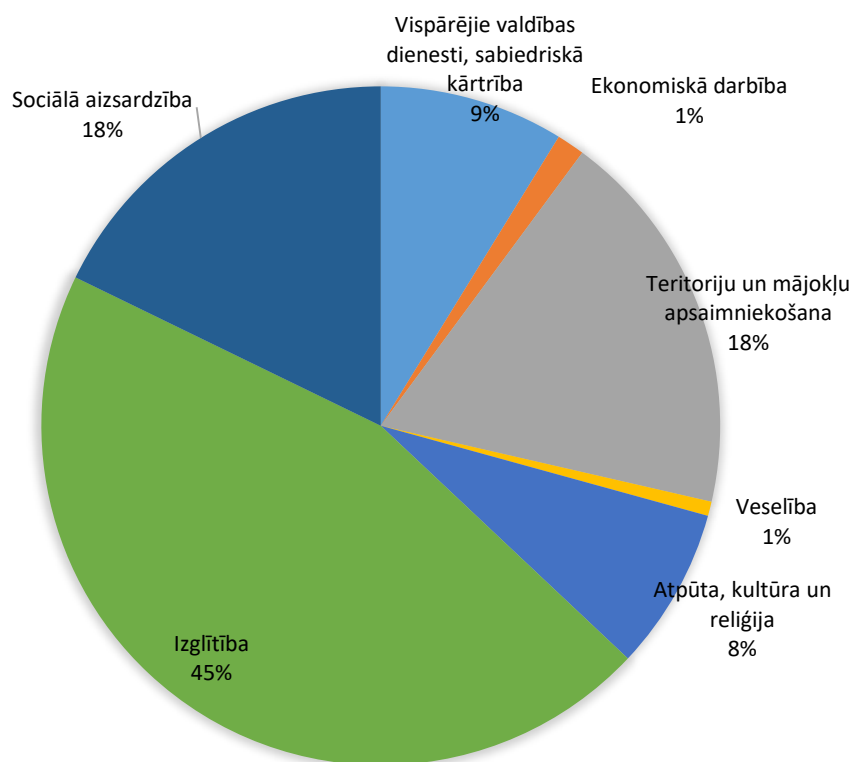
un mākslas skolu, bērnu un jaunatnes sporta skolas, bērnu un jauniešu centra darbības nodrošināšanai, dažādu izglītības pasākumu organizēšanai, skolēnu pārvadājumiem, ēdināšanai. Šajā summā ietilps arī rezerves izglītības iestāžu pedagogu atalgojumiem no septembra līdz decembrim, kā arī līdzekļi pirmsskolas izglītības iestāžu audzēkņu un vispārējo skolu skolēnu ēdināšanai otrajā pusgadā. Šeit paredzēti arī daži izglītības investīciju projekti.

Sociālai aizsardzībai paredzēti EUR 7 632 112. Šo izdevumu īpatsvars pašvaldības budžetā ir 17,80%. Tajā skaitā EUR 1 332 187 ir sociālajiem pabalstiem paredzētie līdzekļi.

Finansēšanai (aizdevumu pamatsummu atmaksai) 2022. gadā ir paredzēti EUR 2 242 928. Plānots arī saņemt aizņēmumus EUR 2 794 484 apmērā, tajā skaitā:

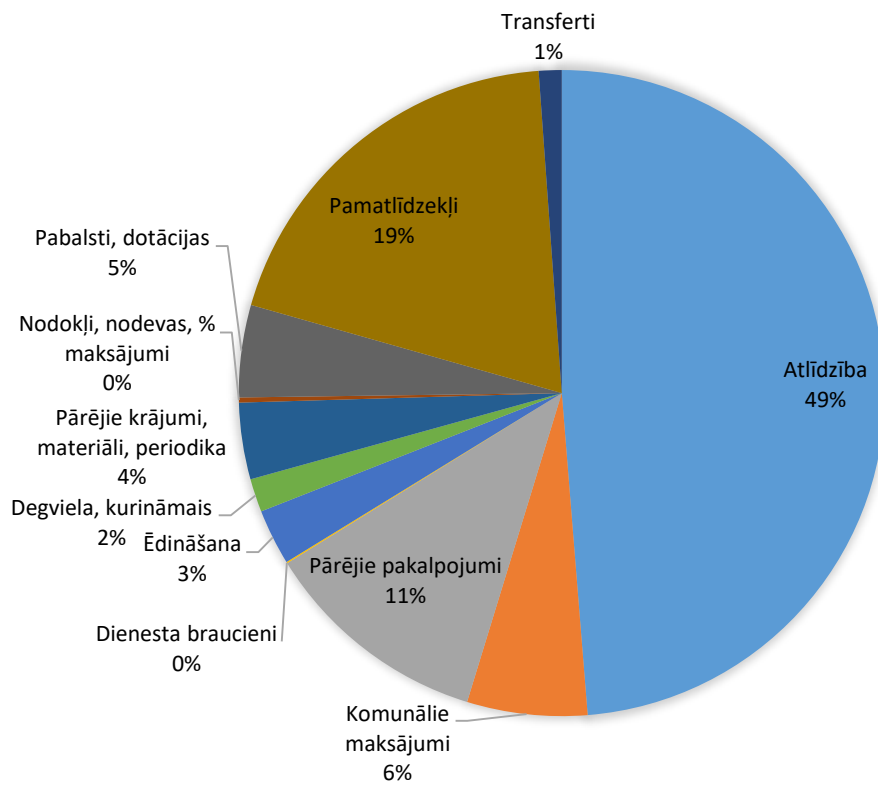
Projekta nosaukums	Aizņēmumi (EUR)
Proj. Industriālās zonas, biznesa attīstības centra un uzņēmējdarbības infrastruktūras izveide Madonas novadā	111819
Proj. A.Eglīša Ļaudonas vidusskolas ēkas energoefektivitātes pasākumu paaugstināšana	562116
Proj. pakalpojumu infrastruktūras attīstība deinstitucionalizācijas plāna īstenošana Madonas novadā	277680
Proj."Sociālās aprūpes centra vienkāršotā atjaunošana "Ošupes pamatskola", Ošupes pagasts, Madonas novads	190454
Proj. Dzīvojamās mājas pārbūve par pirmsskolas izglītības iestādes ēku, Blaumaņa iela 19, Madona, Madonas novads	161025
Proj. Autoceļa Biksēre - Sarkaņu pagastmāja Sarkaņu pagastā, Madonas novadā atjaunošana	119239
Proj. Rūpniecības ielas Madonā atjaunošana un būvuzraudzība	194023
Proj. "Vispārējās mācību vides uzlabošana Madonas novada"	478226
Proj. Sporta laukuma izbūves un labiekārtošanas darbi pie Cesvaines vidusskolas	382566
Proj. Kultūras un vēsturiskā mantojuma saglabāšana un veicināšana Latvija un Krievijā	149180
Divu ielu seguma atjaunošana Lubānā	168156
	2794484

PAMATBUDŽETA IZDEVUMI VALDĪBAS FUNKCIJU SADALĪJUMĀ, %

48,72 % no kopējiem pamatbudžeta izdevumiem (EUR 20 891 605) paredzēts izlietot atalgojumam un darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām (ieskaitot rezervi pedagogu atalgojumiem no septembra), EUR 3 293 354 paredzēts izlietot komunālo pakalpojumu apmaksai, degvielas un kurināmā iegādei, EUR 1 197 866 no pašvaldības budžeta līdzekļiem paredzēti produktu iegādei 1. – 12.klašu skolēnu un pirmsskolas izglītības iestāžu audzēkņu ēdināšanai (ieskaitot rezervi 2.pusgamam) un pensionātu iemītnieku ēdināšanai, EUR 233 359 paredzēti skolēnu pārvadājumiem. Ceļu un ielu uzturēšanai paredzēti EUR 1 424 755.

PAMATBUDŽETA IZDEVUMI, %

Ņemot vērā esošo situāciju valstī, kas saistīta ar COVID-19 pandēmiju, pašvaldība sniedz palīdzību krīzes situācijā nonākušajiem. Madonas novada pašvaldības Sociālais dienests piešķir pabalstus ģimenēm (personām), ja saistībā ar ārkārtas situāciju tām ir iestājušies apstākļi, kurā tās saviem spēkiem nespēj pārvarēt ārkārtas situācijas radītās sekas.

Domes priekšsēdētājs

A.Lungevičs